

**Stichting Wereldvrouwenhuis
Mariam van Nijmegen**

*Opvanghuis voor dakloze migrantenvrouwen
met medische problemen*

Jaarverslag 2014

Inhoud

Inleiding.....	3
Doelstelling en werkwijze.....	4
Vrouwen in opvang in 2014.....	5
<i>Aanmeldingen</i>	5
<i>Vrouwen in opvang</i>	5
<i>Uitstroom van vrouwen uit de opvang</i>	6
Medische zorg	6
Activiteiten in 2014	7
<i>Activiteiten programma</i>	7
<i>Individuele begeleiding</i>	8
<i>Juridisch advies</i>	8
Vrijwilligers en coördinatie.....	9
Bestuur van de stichting.....	10
Fondswerving	10
Publiciteit	12
Aandachtspunten voor komend jaar	13
Algemene gegevens.....	14
BIJLAGE: Informatie voor vrouwen.....	16

Lessen handvaardigheid in het Wereldvrouwenhuis

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2014 van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen; 2014 was het tweede jaar waarin wij opvang en begeleiding gaven aan dakloze migrantenvrouwen met medische problemen. Wij hebben dit jaar onze activiteiten kunnen consolideren en uitbreiden en in totaal 30 vrouwen kunnen opvangen.. Dit was alleen mogelijk door de voortdurende inzet van de vrijwilligers en de financiële steun van organisaties en particuliere donateurs. Als bestuur zijn wij hen veel dank verschuldigd. Met deze inzet en steun kunnen we de opvang van deze kwetsbare groep vrouwen de komende jaren continueren en optimaliseren.

Namens het bestuur van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen,

Dr. M.E.T.C. van den Muijsenbergh
voorzitter

Doelstelling en werkwijze

De Stichting heeft ten doel: het ondersteunen, opvangen en begeleiden van dakloze vrouwen zonder verblijfsvergunning die op medische gronden geïndiceerd zijn voor opvang en begeleiding én geen beroep kunnen doen op andere voorzieningen. Het uitgangspunt van de Stichting is dat zij slechts kortdurend deze vrouwen opvang kan bieden en dat de vrouwen vooral gebaat zijn bij versterking van hun zelfredzaamheid en de opbouw van een sociaal netwerk.

De vrouwen krijgen een beperkte periode volledige opvang in het huis. Zij verplichten zich tot het volgen van een programma gericht op het versterken van hun zelfredzaamheid en het opbouwen van een sociaal netwerk. Daarnaast krijgen zij individuele begeleiding. De verschillende programma onderdelen en de begeleiding worden uitgevoerd door vrouwelijke vrijwilligers.

Huisvesting

De Stichting huurt van de gemeente Nijmegen twee huizen onder een kap met een gezamenlijke keuken/woonkamer, zeven eenpersoonsslaapkamers en een logeerkamer voor noodgevallen waar drie vrouwen kunnen slapen.

Dankzij financiële ondersteuning van Stichting Volksbelang (en met toestemming van de gemeente) konden we in 2014 een verbouwing uitvoeren waardoor meer ruimte beschikbaar is gekomen voor groepsactiviteiten en kantoor. In 2014 is afkoppeling van het hemelwater gerealiseerd, een milieu bevorderende ingreep die door de gemeente wordt gesubsidieerd.

Rondom het huis is een grote tuin die deels benut wordt als buurtmoestuin.

Vrouwen in opvang in 2014

Aanmeldingen

In totaal 36 vrouwen werden in 2014 aangemeld - via ondersteuningsorganisaties voor vluchtelingen of via migrantenorganisaties en een enkeling via Moviera (vrouwenopvang voor vrouwen die te maken hebben met geweldsituaties of mensenhandel) of een advocaat. Het betrof voor het merendeel uitgeprocedeerde asielzoeksters met ernstige gezondheidsproblemen. Daarnaast ging het om enkele vrouwen die door mensenhandel naar Nederland kwamen.

De intake werd steeds verzorgd door één van de coördinatoren. In deze intake wordt beoordeeld of de vrouw inderdaad onder de doelgroep valt en of er geen belemmeringen zijn voor haar om aan de (verplichte) activiteiten deel te nemen. De betreffende vrouw krijgt in dit gesprek ook uitvoerige voorlichting over de gang van zaken en regels binnen het huis. Deze informatie wordt later schriftelijk uitgereikt (zie bijlage).

Van deze 36 vrouwen zijn 21 daadwerkelijk in het huis opgevangen. Acht vrouwen voldeden niet aan de toelatingscriteria (met man, met kind, agressie elders, groot netwerk, kwam niet opdagen, wel opvangmogelijkheid). Vier vonden zelf elders onderdak. Eén vrouw konden we niet helpen omdat er op dat moment geen plaats was. Twee vrouwen mochten komen, maar maakten van deze mogelijkheid uiteindelijk geen gebruik.

Vrouwen in opvang

In totaal zijn in 2014 naast de negen vrouwen die er op 1 januari 2014 waren nog eenentwintig vrouwen door Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen opgevangen. Deze 30 vrouwen variëren in leeftijd van 21 tot 73 jaar (zie tabel 1). Vier van deze vrouwen waren zwanger toen zij in opvang kwamen.

Tabel 1: Leeftijden van de in 2014 opgevangen vrouwen

leeftijd	t/m 21 jaar	22 – 30 jr	31 – 45 jr	46 – 60 jr	61 jr of ouder
Aantal vrouwen	0	17	7	5	1

Zij waren afkomstig uit 16 verschillende – veelal Afrikaanse - landen. De vrouwen hebben om diverse redenen hun land verlaten, en waren vaak slachtoffer van (seksueel) geweld. Enkele vrouwen zijn door mensenhandel in Nederland terecht gekomen.

Bij enkele vrouwen werd de officiële opvangtijd verlengd tot vijf maanden in verband met een lopende medische behandeling of het niet voorhanden zijn van een passend opvangadres (bijvoorbeeld een persoon met ernstige astma, die niet in een huis met vloerbedekking terecht kon). Drie vrouwen die eerder door ons waren opgevangen, kwamen in 2014 enkele dagen tot maanden terug in opvang vanwege gezondheidsproblemen.

Dit soort uitzonderingen worden door de coördinatoren besproken met het bestuur.

Uitstroom van vrouwen uit de opvang

Zes vrouwen konden terug naar de opvang van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) op grond van uitstel van vertrek om medische redenen (artikel 64 Vw) , waaronder drie hoogzwangeren. Eén van hen kreeg een verblijfsvergunning. Eén vrouw werd opgenomen voor therapie. Tien anderen zijn naar adressen gegaan waar ze door particulieren meestal voor drie maanden onderdak en soms eten kregen. Twaalf vrouwen vonden zelf na afloop van de opvang een logeerplek in huis bij kennissen of vrienden.

Eén vrouw is gevraagd te vertrekken omdat ze zich tegenover de andere vrouwen niet goed gedroeg. Ze bleek gelukkig ergens anders heen te kunnen.

Het vinden van goede logeer- en opvangadressen kost veel moeite en inspanning.

Medische zorg

Alle vrouwen hadden, vaak meerdere en soms zeer ernstige, gezondheidsproblemen. Geen van hen had op het moment dat zij binnen kwamen in het Wereldvrouwenhuis een huisarts. Zij zijn allen ingeschreven bij de huisartsen van Universitair Gezondheidscentrum Heyendaal en daar onder behandeling gekomen. De meesten zijn van daaruit doorverwezen naar specialistische zorg in GGZ of ziekenhuis. De persoonlijke begeleiders van de vrouwen begeleidde de vrouwen bij bezoek aan de huisarts of andere hulpverleners. Voor zover nodig werden de kosten van medicatie of verbandmiddelen door het Wereldvrouwenhuis betaald. Een groot probleem bleek de landelijke invoering per 1 januari 2014 van vijf euro eigen bijdrage aan de apotheek voor elk medicijn dat werd voorgeschreven. De totale kosten hiervan voor onze vrouwen bedroegen in 2014 €925,-. Gelukkig was de gemeente Nijmegen bereid deze kosten voor haar rekening te nemen.

Activiteiten in 2014

Taalles in het Wereldvrouwenhuis

Activiteiten programma

Tijdens de opvangperiode nemen de vrouwen (als hun gezondheidssituatie het toelaat) deel aan een programma bestaande uit de volgende activiteiten:

- zelfredzaamheidsles: waar vrouwen hun talenten onderzoeken en ontdekken, hun netwerk leren uitbreiden en zichzelf leren presenteren. Deze lessen zijn in 2014 gestart. Ze krijgen hierin tevens voorlichting over de mogelijkheden en adressen voor goedkoop en gezond levensonderhoud;
- gezondheidsvoorlichting;
- weerbaarheidstraining: met name gericht op het omgaan met ongewenste intimiteiten;
- Nederlandse taalles gericht op de situatie waarin ze na de opvangperiode zullen verkeren;
- handvaardigheid waarin de vrouwen producten maken die zij kunnen ruilen tegen eten/kleren/spullen bij Nijmeegse organisaties en winkels of particulieren;

Lessen handvaardigheid in het Wereldvrouwenhuis

- fietsles: Omdat de meeste vrouwen niet kunnen fietsen, krijgen de vrouwen fietsles. Het leren fietsen is een moeizaam proces. Dit jaar is daarom weer veel gebruik gemaakt van het openbaar vervoer voor bezoeken aan bijvoorbeeld de huisarts, apotheek of het ziekenhuis.
- beweegles: waaronder yoga, dans (een deel van het jaar) en voor wie wil en kan looptraining en zwemmen (onregelmatig, onder meer vanwege de kosten). De looptraining was heel succesvol en leidde er toe dat maar liefst zeven vrouwen deelnamen aan de Marikenloop in mei 2014 (zie kader). Dit leverde leuke publiciteit op in 'De Gelderlander'.

Individuele begeleiding

Naast deze gezamenlijke activiteiten krijgen de vrouwen individuele begeleiding door een vaste vrijwilligster. Hierin wordt aandacht besteed aan hun persoonlijke gezondheidsproblemen, juridische situatie en het opbouwen van een eigen sociaal netwerk met adressen voor onderdak na afloop van de opvangperiode.

Marikenloop

Op 18 mei 2014 liepen zeven wereldvrouwen en drie vrijwilligers mee in de Marikenloop. Door sponsoring werd een mooi bedrag opgehaald voor het Wereldvrouwenhuis. De vrouwen waren bijzonder trots op hun prestatie.

Ook na de opvangperiode kunnen de vrouwen nog gedurende een half jaar een beroep doen op de begeleiding en activiteiten van het Wereldvrouwenhuis. De praktijk wijst uit dat de individuele begeleiding doorgaat tot er een goed alternatief is, bijvoorbeeld als vrouwen naar een AZC gaan en de begeleiding overgenomen kan worden door Vluchtelingenwerk.

Juridisch advies

Dit jaar is een juridische groep gestart van rechtenstudenten van de Radboud Universiteit die onder begeleiding van twee juristen, onder wie onze asieladvocaat, de dossiers samenvatten en bespreken of en zo ja welke procedure mogelijk is en welke stappen genomen moeten worden om tot het opstarten van deze procedure te komen. Zij nemen ook het voortouw als er een nieuwe procedure gestart kan worden.

Vrijwilligers en coördinatie

Begin 2014 waren er twee algemeen coördinatoren waarvan één na een paar maanden moest stoppen omdat zij een betaalde baan vond. Gelukkig is snel een nieuwe tweede algemeen coördinator gevonden. De intake en selectie van de overige vrijwilligers, gebeurt door één van de coördinatoren. In 2014 waren ruim 50 vrijwilligers actief en twee full time stagiaires, één van de HAN, opleiding SPH en één van de HBO opleiding in Ede voor MWD. Het streven is om met elke vrijwilligster jaarlijks een voortgangsgesprek te houden.

De organisatie van de vrijwilligersactiviteiten is in 2014 verder gestroomlijnd, een proces dat ook in 2015 zal voortgaan. Zo zijn er inmiddels coördinatoren voor het gebouw, voor de tuin, voor de medische zaken, voor de vrijwilligers, voor de individuele begeleidsters, voor de weerbaarheidslessen en voor de taallessen. De creagroep coördineerde zichzelf. Elke week vergaderen deze coördinatoren met de algemeen coördinatoren over alle belangrijke lopende zaken.

Elke twee maanden is een algemene vrijwilligersvergadering gehouden, over verschillende aspecten van de opvang en over de communicatie- en beslisstructuur binnen de stichting. Mede door de toename van nieuwe vrijwilligers in 2014 bleek niet duidelijk wie binnen de organisatie welke verantwoordelijkheden hadden. Na bespreking van de ervaren problemen tijdens de vrijwilligersvergadering, hebben de vrijwilligers een structuurgroep opgericht die het bestuur in 2015 aanbevelingen zal doen ten aanzien van de coördinatie en verantwoordelijkheden..

De individuele begeleidsters kwamen elke maand bij elkaar. Vanwege de lastige en soms hopeloze problemen waarmee zij via 'hun' vrouwen te maken krijgen, zijn zij intervisiegroepjes gestart waar zij met de incidentmethode hun problemen bespreken en leren hoe zij hun eigen grenzen kunnen bewaken.

Bestuur van de stichting

Het bestuur van de stichting bestond in 2014 uit een huisarts met expertise op het gebied van de gezondheid van migranten (voorzitter), een in migratierecht gespecialiseerde advocaat (secretaris), een sociologe die contactpersoon voor de vrijwilligers is (tot 1 september penningmeester) een econoom (vanaf 1 september penningmeester) en een lid met een migrantenachtergrond die uit hoofde van haar vroegere politieke activiteiten als gemeenteraadslid goed op de hoogte is van de belangen van de doelgroep.

Het bestuur vergaderde in 2014 elke twee maanden, in aanwezigheid van de algemeen coördinatoren. Voorzitter van het bestuur en de algemeen coördinatoren hadden daarnaast regelmatig overleg over lopende zaken.

Werving en beheer van financiën, algemene beleidsvorming en externe vertegenwoordiging vallen onder verantwoordelijkheid van het bestuur.. In 2014 was er geregeld overleg met de gemeente over de financiering van de eigen bijdrage voor medicatie en over eventuele verdere financiële steun. Hierbij is nadrukkelijk samengewerkt met andere organisaties in Nijmegen die zich inzetten voor ongedocumenteerden of vluchtelingen.

Bestuurssamenstelling per 31-12-2014:

Voorzitter: dr. Maria van den Muijsenbergh

Secretaris: mr. Henrike Schurink - Smit

Penningmeester: drs. Sèmi Abou El Ela

Algemeen bestuurslid: dr. ir. Tetty Havinga

Algemeen bestuurslid: Halima de Baedts - El Karouni

Fondswerving

De activiteiten van de stichting worden geheel bekostigd uit giften van fondsen, organisaties en particulieren (zie ook ons financieel verslag). Daarnaast ontvingen we diverse donaties in natura (voeding, kleding, fietsen, beddengoed, Sinterklaascadeaus, kerstpakketten e.d.).

Per 31 december 2014 is de financiële situatie voldoende stabiel om de voortzetting van het project te kunnen garanderen.

Eenjarig bestaan Wereldvrouwenhuis

Op 2 februari 2014 vierden we ons eenjarig bestaan met een feestelijke bijeenkomst in het Huis van Compassie in Nijmegen. De meer dan 120 aanwezigen keken naar een indringende film van Jan Leisink over het Wereldvrouwenhuis, waarin de vaak uitzichtloze situatie van de vrouwen zichtbaar gemaakt werd (ze mogen niet in Nederland blijven maar kunnen ook niet terug naar hun land van herkomst). Mariken van Nimweghen kwam zingen. Vrijwilligers en wereldvrouwen gaven workshops taal, creatief, sacred dance en weerbaarheid. De Wereldvrouwen voor wie het Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen opgezet is zongen prachtige dankliederen en hadden lekker eten gemaakt.

Hierna was er ruimte voor discussie. Vertegenwoordigers van politieke partijen kwamen met ideeën hoe de vrouwen te helpen, bijvoorbeeld door contact op te nemen met verzorgingshuizen die moeten inkrimpen. Wethouder Bert Frings ging in op de verantwoordelijkheid van de gemeente jegens ook deze kwetsbare groep, en toonde zich bereid tot ondersteuning, waarbij uiteraard de gemeente afhankelijk is van de kaders die de Rijksoverheid haar stelt.

Kaart gemaakt tijdens de crea-workshop

Libelle Ster

Elk jaar nomineert het weekblad Libelle tien vrouwen, die zich sterk maken voor een goed doel, voor de Libelle Ster Award..Coordinator van het Wereldvrouwenhuis Mariët Mensink en voorzitter Maria van den Muijsenbergh werden in 2014 genomineerd.

Publiciteit

Ook in 2014 is veel tijd besteed aan publiciteit voor het Wereldvrouwenhuis, door een collecte, deelname aan markten, de viering van het eenjarig bestaan (zie kader) en een informatiebijeenkomst met workshops in juni (georganiseerd als cadeau voor het wereldvrouwenhuis door Stichting Kansvol, met meer dan 80 bezoekers). Deze activiteiten hadden plaats in en met ondersteuning van het Huis van Compassie, waarmee onze stichting een hele fijne samenwerking heeft. Dagblad De Gelderlander en Weekblad de Brug hebben meerdere keren aandacht besteed aan de activiteiten van het Wereldvrouwenhuis.

In 2014 kreeg ons project ook aandacht in de media omdat Maria van den Muijsenbergh en Mariët Mensink voor het Wereldvrouwenhuis de Ab Harrewijnprijs (zie kader) wonnen en werden genomineerd

voor de Libellester (zie kader). Daarnaast werd onze algemeen coördinator door het Cordaidfonds gekozen als één van de vijf Stille Helpers in de regio die in het zonnetje werden gezet. Coördinator medische zaken Fifi Groenendijk ontving de Ien Dalesprijs, onder andere voor haar inzet voor het Wereldvrouwenhuis.

In 2014 zijn twee nieuwsbrieven uitgegeven en daarnaast een Nieuwjaarswens met dank. Deze werden per mail verspreid onder alle geïnteresseerden en donateurs (ruim 200 personen en organisaties). De website van het Wereldvrouwenhuis bevat informatie over de doelstelling, werkwijze en activiteiten van de Stichting.

Aandachtspunten voor komend jaar

In het komende jaar zal er weer veel aandacht besteed moeten worden aan het vinden van geschikte opvangadressen voor de vrouwen na afloop van de vier maanden. Daarnaast zal er extra aandacht gegeven worden aan het intensiever begeleiden van vrijwilligers en het helderder maken van de communicatie- en beslisstructuur van onze stichting. Ook zal worden ingezet op deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers.

Algemene gegevens

Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen

Email: info@wereldvrouwenhuis.nl

Internet: www.wereldvrouwenhuis.nl

Telefoon: 06-45588555

De Stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Bankrekening: NL77INGB0006279869

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 56257767

Fiscaal nummer: 852044276 (RSIN)

Contactadres voor bestuur:

Dromedarisstraat 18

6531 NV Nijmegen

Contactadres voor info over/voor de vrouwen (dokters/advocaten):

Mariet Mensink

Dr. Banningstraat 3

6532 VZ Nijmegen

Ab Harrewijn Prijs

De Ab Harrewijn Prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een persoon of groep personen die zich ingespannen heeft voor de "onderkant" van de samenleving. Dit jaar werd de prijs gewonnen door Mariët Mensink en Maria van den Muijsenbergh. De bekendmaking vond plaats op dinsdag 13 mei om 16.30 uur de Muiderkerk te Amsterdam.

Uit het juryrapport: *"Het is ieder jaar weer verheugend om te zien hoeveel projecten – meer dan twintig deze keer – worden opgezet om iets te doen aan maatschappelijke misstanden. Particulier initiatief is bewonderenswaardig. Maar het is ook vaak een teken van collectief falen. (...) De jury was dit jaar unaniem in haar oordeel, omdat er één initiatief was dat zich eigenlijk op alle drie de velden die we eerder noemden beweegt: armoede, dakloosheid en vluchtelingen. Daarbij richt het zich ook nog op een groep die om twee extra redenen kwetsbaar is: vrouwen met medische problemen. De Ab Harrewijn Prijs 2014 gaat dan ook naar het Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen.'*

Mariët Mensink en juryvoorzitter Ineke van Gent

BIJLAGE: Informatie voor vrouwen

ALGEMEEN

- Je krijgt een eigen kamer in het Wereldvrouwenhuis. Daar mag je vier maanden blijven. Niet langer. Na de opvangperiode moet je weg uit het Wereldvrouwenhuis.
- Je krijgt een sleutel van het huis. De sleutel moet je teruggeven als je het weggaat uit het Wereldvrouwenhuis.
- Het adres van het Wereldvrouwenhuis is geheim. Je mag dit adres niet aan iemand anders vertellen. Ook vriendinnen die op bezoek komen, moeten het adres geheim houden.
- Het postadres is Dr. Banningstraat 3, 6532 VZ Nijmegen. Dat adres mag je wel aan anderen geven.
- Je krijgt een pasje van het Wereldvrouwenhuis met jouw foto erop. Laat dit pasje zien als een politieagent je iets vraagt.
- Je krijgt een begeleider. Zij helpt je met praktische, medische en juridische zaken.
- Elke week is er een huisvergadering. Op de huisvergadering krijg je €10,00 leefgeld.
- Je kan een fiets van het huis gebruiken. Je moet de sleutel altijd weer terug leggen.
- Er wordt twee keer per week eten gebracht. Dit eten is voor alle vrouwen samen.
- Als je na vier maanden weggaat uit het Wereldvrouwenhuis, mag je nog zes maanden overdag terugkomen voor de lessen.

HUISREGELS

Je bent vriendelijk voor de andere mensen in het huis.

Je houdt je kamer netjes en schoon.

Je gebruikt geen alcohol of drugs.

Je rookt niet in het huis.

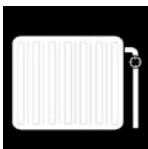
Er mogen geen mensen blijven slapen.

Er mogen geen mannen op bezoek komen in het huis, vrouwen wel . Let op: ook mensen die op bezoek komen moeten het adres van het Wereldvrouwenhuis niet aan anderen vertellen.

Elke week is er een huisvergadering. Daar MOET je aanwezig zijn.

De verwarming mag tussen 07.00 uur en 23.00 uur op maximaal 20 graden. Tussen 23.00 uur en 07.00 mag de verwarming op maximaal 15 graden. Als de verwarming hoger staat, kost dat teveel geld. Dan krijgt iedereen die week €5,00 leefgeld en niet €10,00.

Wees zuinig met wassen. Zorg dat de wasmachine vol is. Was op 30 of 40 graden (eco), zet de centrifuge op 1000. Gebruik een handvol waspoeder. Was niet tussen 23.00 uur en 07.00 uur.

Het afval moet worden gescheiden. Er zijn speciale bakken voor papier, glas, groente/fruit/tuinafval en plastic.

Zolang je in het huis woont, moet je de volgende lessen volgen:

- 3x per week Nederlandse les
- 3x per week Creatieve les
- Fietsles
- Empowerment
- Gezondheidsvoorlichting
- Yoga
- 1x per maand zelfverdediging
- 1x per drie maanden poetsles

Er zijn ook activiteiten waaraan je mee mag doen als je dat zelf wilt:

- Zwemmen
- Hardlopen
- Werken in de tuin
- Tafeltennissen
- Trainen op de fiets

Na vier maanden ga je weer weg uit het Wereldvrouwenhuis. Dan moet je goede logeeradressen kennen. Je begeleider helpt je om logeeradressen te vinden. Je bent zelf verantwoordelijk.

Je moet je aan de regels houden. Als je dat niet doet, krijg je een waarschuwen van de coördinator. Na twee waarschuwingen moet je weg uit het Wereldvrouwenhuis. Bij diefstal, geweld of drugsgebruik moet je direct